

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRİK , 1919-20, s. 191. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591133821552/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

kunne ernære ikke alene sig selv, men flere dertil. — Og til sidst berettes hans Død, som en dømsfældt Forraders, paa forskellig Vis: nogle have skrevet, at han korsfæstedes af Philadelpho, andre, at han blev stenet, atter andre, at han i Smyrna blev levende kastet paa Baalet. Thi anden Skæbne synes den Mand ej at have forskyldt, som støvner dem for Retten, hvilke ej personlig kunne kundgøre deres Svar, hvad de have ment med hvad de skreve. — Dernæst appellerede jeg til Plinii allerviseligste Brev^o), i hvilke han raader sin Maximum med disse Ord: Jeg har ofte paamindet dig om snarest muligt at udgive de Bøger, som du har sammenskrevet dels til Forsvar for dig selv, dels imod Plantam; det samme baade raader og opmuntrer jeg dig til fornemmelig nu, efter at have erfaret hans Død. Thi selv om du har læst dem for mange og laant dem ud at læses, ønsker jeg dog ikke, at nogen først skal tro dem paabegyndte efter den Mands Død, i hvis levende Live du har fuldført dem. Du bør holde dit Ry for Uforfærdethed i Hævd — —; men tillige vil du tage dig i Vare for dette:

Det er en gudløs Synd de dræbte Mænd at haane^o).

Disse Exempla paa hedensk Fromhed og Godhed mod de Afdøde syntes at paaføre min Modpart en vis Blusel; ikke des mindre spurgte han mig, om jeg ogsaa gjorde mig en Samvittighed af at dømme, skrive eller tale ilde om en vis afdød Catilina, om Kættene og lignende? Dette dristede jeg mig hverken til at benægte eller bekræfte, og ønskede hellere, at den Art Ildgerningsmænd, vanartige Reformatorer etc. lide Straf paa Navn og Rygte

(om hvilken jeg ovenfor^p) har talt) og fordømmes til evig Forglemmelse; en Straf, der, som jeg sagde, altid havde forekommet mig saameget des strængere, jo mere brændende den Attraa efter evigt Navn og Ry plejer at være, som driver vedkommende Skælm til hans onde Kunster og Forbrydelser. — Jeg tillagde, at dette kom overens med den hellige Skrift, i hvilken Ordsprogenes Forfatter^o) truer de Ugudelige saalunde: *De Ugudeliges Navn skal raadne*; saaledes som ogsaa Kejserne Valentinianus og Martianus smukt have forordnet in Codice Theodosiano 1. Bog, 3. Del, Lov No 23: *Eutychetis skadelige Minde være aflagt, men Fabiani prisværdige Ihukommelse opholdes^o*. Jeg mindede fremdeles om, at de Afdøde enten nyde et saligt Liv eller ogsaa drages med et elendigt Liv; at i første Tilfælde er den Uret, som gøres dem, det rene Stratenrøveri eller om muligt værre end Stratenrøveri; i sidste Tilfælde skylder man dem Medlidenhed og ej Eftertale; og da de Afdødes tvende Vilkaar henstaa for os i det uvisse, bør man ialfald unde dem den Fred, som Polydorus kræver hos *Virgilium^o*:

Hvi slænger du mig saa, Æneas? Spar den Døde;

eller *Ovidius^o*:

Jeg er ej mer mig selv, hvi vil du Skyggen laste?

Hvi vil du paa mit Støv og Aske Stene slaa?

Et Billed mon du kun med Tale fæl antaste!

Nej hør min ydmyg Bøn, og angst min Sjæl ej saa!